

© International Baccalaureate Organization 2022

All rights reserved. No part of this product may be reproduced in any form or by any electronic or mechanical means, including information storage and retrieval systems, without the prior written permission from the IB. Additionally, the license tied with this product prohibits use of any selected files or extracts from this product. Use by third parties, including but not limited to publishers, private teachers, tutoring or study services, preparatory schools, vendors operating curriculum mapping services or teacher resource digital platforms and app developers, whether fee-covered or not, is prohibited and is a criminal offense.

More information on how to request written permission in the form of a license can be obtained from <https://ibo.org/become-an-ib-school/ib-publishing/licensing/applying-for-a-license/>.

© Organisation du Baccalauréat International 2022

Tous droits réservés. Aucune partie de ce produit ne peut être reproduite sous quelque forme ni par quelque moyen que ce soit, électronique ou mécanique, y compris des systèmes de stockage et de récupération d'informations, sans l'autorisation écrite préalable de l'IB. De plus, la licence associée à ce produit interdit toute utilisation de tout fichier ou extrait sélectionné dans ce produit. L'utilisation par des tiers, y compris, sans toutefois s'y limiter, des éditeurs, des professeurs particuliers, des services de tutorat ou d'aide aux études, des établissements de préparation à l'enseignement supérieur, des fournisseurs de services de planification des programmes d'études, des gestionnaires de plateformes pédagogiques en ligne, et des développeurs d'applications, moyennant paiement ou non, est interdite et constitue une infraction pénale.

Pour plus d'informations sur la procédure à suivre pour obtenir une autorisation écrite sous la forme d'une licence, rendez-vous à l'adresse <https://ibo.org/become-an-ib-school/ib-publishing/licensing/applying-for-a-license/>.

© Organización del Bachillerato Internacional, 2022

Todos los derechos reservados. No se podrá reproducir ninguna parte de este producto de ninguna forma ni por ningún medio electrónico o mecánico, incluidos los sistemas de almacenamiento y recuperación de información, sin la previa autorización por escrito del IB. Además, la licencia vinculada a este producto prohíbe el uso de todo archivo o fragmento seleccionado de este producto. El uso por parte de terceros —lo que incluye, a título enunciativo, editoriales, profesores particulares, servicios de apoyo académico o ayuda para el estudio, colegios preparatorios, desarrolladores de aplicaciones y entidades que presten servicios de planificación curricular u ofrezcan recursos para docentes mediante plataformas digitales—, ya sea incluido en tasas o no, está prohibido y constituye un delito.

En este enlace encontrará más información sobre cómo solicitar una autorización por escrito en forma de licencia: <https://ibo.org/become-an-ib-school/ib-publishing/licensing/applying-for-a-license/>.

Classical Greek
Standard level
Paper 2

Monday 16 May 2022 (afternoon)

1 hour 30 minutes

Instructions to candidates

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Answer all questions on three extracts taken from two options studied.
- Each extract is worth **[15 marks]**.
- The maximum mark for this examination paper is **[45 marks]**.

Answer **all** questions on **three** extracts taken from **two** options studied.

Option A — Homer

Extract 1 Homer, *Odyssey* 22.200–223

- 200 ὡς ὁ μὲν αὖθι λέλειπτο, ταθείς ὀλοῶ ἐνὶ δεσμῶ·
τῷ δ' ἐς τεύχεα δύντε, θύρην ἐπιθέντε φαεινὴν,
βήτην εἰς Ὀδυσῆα δαΐφρονα, ποικιλομήτην.
ἔνθα μένος πνείοντες ἐφέστασαν, οἱ μὲν ἐπ' οὐδοῦ
τέσσαρες, οἱ δ' ἔντοσθε δόμων πολέες τε καὶ ἐσθλοί.
- 205 τοῖσι δ' ἐπ' ἀγχίμολον θυγάτηρ Διὸς ἦλθεν Ἀθήνη,
Μέντορι εἰδομένη ἡμὲν δέμας ἠδὲ καὶ αὐδὴν.
τὴν δ' Ὀδυσσεὺς γήθησεν ἰδὼν καὶ μῦθον ἔειπε·
“Μέντορ, ἄμυνον ἀρήν, μνησαὶ δ' ἐτάριοιο φίλοιο,
ὅς σ' ἀγαθὰ ρέζεσκον· ὀμηλικίην δέ μοι ἐσσι.”
- 210 ὡς φάτ', οἴομενος λαοσσόον ἔμμεν Ἀθήνην.
μνηστῆρες δ' ἐτέρωθεν ὀμόκλειον ἐν μεγάροισι·
πρῶτος τὴν γ' ἐνένιπε Δαμαστορίδης Ἀγέλαος·
- “Μέντορ, μὴ σ' ἐπέεσσι παραιπεπίθησιν Ὀδυσσεὺς
μνηστήρεσσι μάχεσθαι, ἀμυνόμεναι δέ οἱ αὐτῶ.
- 215 ὧδε γὰρ ἡμέτερόν γε νόον τελέεσθαι οἴω·
ὀππότε κεν τούτους κτέωμεν, πατέρ' ἠδὲ καὶ υἱόν,
ἐν δὲ σὺ τοῖσιν ἔπειτα πεφήσῃ, οἷα μενοιναῖς
ἔρδειν ἐν μεγάροισι· σῶ δ' αὐτοῦ κράτι τίσεις.
αὐτὰρ ἐπὴν ὑμέων γε βίας ἀφελώμεθα χαλκῶ,
- 220 κτήμαθ' ὀπόσσα τοί ἐστι, τὰ τ' ἔνδοθι καὶ τὰ θύρηφι,
τοῖσιν Ὀδυσσῆος μεταμίξομεν· οὐδέ τοι νῆας
ζῶειν ἐν μεγάροισιν ἐάσομεν, οὐδέ θύγατρας
οὐδ' ἄλοχον κεδνὴν Ἰθάκης κατὰ ἄστρῳ πολεῦειν.”

1. (a) ὡς ὁ μὲν ... ποικιλομήτην (lines 200–202). Outline what Philoetius and Eumaeus do after securing Melanthius. Quotation of the Greek text is **not** required. [3]
- (b) τὴν δ' ... Ἀθήνην (lines 207–210). Outline Odysseus's response to the appearance of Mentor **and** explain why he reacts this way. Quotation of the Greek text is **not** required. [3]
- (c) Write out and scan ὡς φάτ' ... μεγάροισι (lines 210–211). Indicate elisions where necessary. [2]
- (d) ὀππότε ... μεγάροισι (lines 216–218). Outline the threat made by Agelaus. Support your answer by quoting the Greek text. [3]
- (e) αὐτὰρ ἐπὴν ... πολεῦειν (lines 219–223). List the consequences for helping Odysseus. Support your answer by quoting the Greek text. [4]

Option A — Homer

Extract 2 Homer, *Odyssey* 22.446–467

“ὡς ἔφαθ', αἱ δὲ γυναῖκες ἀολλέες ἦλθον ἅπασαι,
 αἶν' ὀλοφυρόμεναι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέουσαι.
 πρῶτα μὲν οὖν νέκυας φόρεον κατατεθηῶτας,
 450 καδ δ' ἄρ' ὑπ' αἰθούσῃ τίθεσαν εὐερκέος αὐλῆς,
 ἀλλήλοισιν ἐρείδουσαι· σήμαινε δ' Ὀδυσσεὺς
 αὐτὸς ἐπισπέρχων· ταὶ δ' ἐκφόρεον καὶ ἀνάγκη.
 αὐτὰρ ἔπειτα θρόνους περικαλλέας ἠδὲ τραπέζας
 455 ὕδατι καὶ σπόγγοισι πολυτρήτοισι κάθαιρον.
 αὐτὰρ Τηλέμαχος καὶ βουκόλος ἠδὲ συβώτης
 λίστροισιν δάπεδον πύκα ποιητοῖο δόμοιο
 ξυῖον· ταὶ δ' ἐφόρεον δμῳαί, τίθεσαν δὲ θύραζε.
 αὐτὰρ ἐπειδὴ πᾶν μέγαρον διεκοσμήσαντο,
 δμῳὰς δ' ἐξαγαγόντες ἐϋσταθέος μεγάρου,
 460 μεσσηγὺς τε θόλου καὶ ἀμύμονος ἔρκεος αὐλῆς,
 εἴλεον ἐν στείνει, ὅθεν οὐ πῶς ἦεν ἀλύξαι.
 τοῖσι δὲ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἦρχ' ἀγορεύειν·
 “μὴ μὲν δὴ καθαρῶ θανάτῳ ἀπὸ θυμὸν ἐλοίμην
 τᾶων, αἶ δὴ ἐμῆ κεφαλῇ κατ' ὄνειδεα χεῦαν
 μητέρι θ' ἡμετέρῃ παρά τε μνηστῆρσιν ἴαυον.”
 465 ὡς ἄρ' ἔφη, καὶ πείσμα νεὸς κυανοπρόριον
 κίονος ἐξάψας μεγάλης περιβάλλε θόλοιο,
 ὑψόσ' ἐπεντανύσας, μὴ τις ποσὶν οὐδας ἴκοιτο.

2. (a) αἱ δὲ ... χέουσαι (lines 446–447). Describe what the women did. Quotation of the Greek text is **not** required. [2]
- (b) αὐτὰρ ἔπειτα ... θύραζε (lines 452–456). Outline what was done to cleanse the household. Support your answer by quoting the Greek text. [4]
- (c) δμῳὰς ... ἀλύξαι (lines 458–460). Identify where the women were placed **and** explain why. Support your answer by quoting the Greek text. [2]
- (d) μὴ μὲν ... ἴαυον (lines 462–464). Analyse Telemachus's speech. Quotation of the Greek text is **not** required. [4]
- (e) Translate ὡς ἄρ' ἔφη ... ἴκοιτο (lines 465–467). [3]

Turn over

Option B — History

Extract 3 Thucydides, *The Peloponnesian War* 7.81–7.82

5 ὁ δὲ Δημοσθένης ἐτύγχανέ τε τὰ πλείω ἐν πόνῳ ξυνεχεστέρω ὢν διὰ τὸ ὑστέρω ἀναχωροῦντι αὐτῶ
 πρώτῳ ἐπικεῖσθαι τοὺς πολεμίους καὶ τότε γνοὺς τοὺς Συρακοσίους διώκοντας οὐ προυχώρει
 μᾶλλον ἢ ἐς μάχην ξυνετάσσετο, ἕως ἐνδιατρίβων κυκλοῦται τε ὑπ’ αὐτῶν καὶ ἐν πολλῶ θορύβῳ
 αὐτός τε καὶ οἱ μετ’ αὐτοῦ Ἀθηναῖοι ἦσαν· ἀνειληθέντες γὰρ ἕς τι χωρίον ᾧ κύκλῳ μὲν τειχίον
 10 περιήν, ὁδὸς δὲ ἔνθεν τε καὶ ἔνθεν, ἐλάας δὲ οὐκ ὀλίγας εἶχεν, ἐβάλλοντο περισταδόν. τοιαύταις
 δὲ προσβολαῖς καὶ οὐ ξυσταδὸν μάχαις οἱ Συρακόσιοι εἰκότως ἐχρῶντο· τὸ γὰρ ἀποκινδυνεύειν
 πρὸς ἀνθρώπους ἀπονενοημένους οὐ πρὸς ἐκείνων μᾶλλον ἦν ἔτι ἢ πρὸς τῶν Ἀθηναίων, καὶ ἅμα
 φειδῶ τέ τις ἐγίγνετο ἐπ’ εὐπραγία ἤδη σαφεῖ μὴ προαναλωθῆναι τῷ, καὶ ἐνόμιζον καὶ ὡς ταύτη
 τῇ ιδέα καταδαμασάμενοι λήψεσθαι αὐτούς, ἐπειδὴ δ’ οὖν δι’ ἡμέρας βάλλοντες πανταχόθεν τοὺς
 10 Ἀθηναίους καὶ ξυμμάχους ἐώρων ἤδη τεταλαιπωρημένους τοῖς τε τραύμασι καὶ τῇ ἄλλῃ κακώσει,
 κήρυγμα ποιοῦνται Γύλιππος καὶ Συρακόσιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι πρῶτον μὲν τῶν νησιωτῶν εἴ τις
 βούλεται ἐπ’ ἐλευθερία ὡς σφᾶς ἀπιέναι· καὶ ἀπεχώρησάν τινες πόλεις οὐ πολλάί.

3. (a) ὁ δὲ Δημοσθένης ... πολεμίους (lines 1–2). Outline Demosthenes’s circumstances. Quotation of the Greek text is **not** required. [3]
- (b) τότε γνοὺς ... Ἀθηναῖοι ἦσαν (lines 2–4). Analyse Demosthenes’s response upon seeing the Syracusans **and** outline the result. Support your answer by quoting the Greek text. [4]
- (c) Translate ἀνειληθέντες ... περισταδόν (lines 4–5). [3]
- (d) ἅμα φειδῶ ... αὐτούς (lines 7–9). Explain why the Syracusans held back their attack. Quotation of the Greek text is **not** required. [2]
- (e) κήρυγμα ... ἀπιέναι (lines 11–12). Analyse the Syracusan proclamation. Support your answer by quoting the Greek text. [3]

Option B — History**Extract 4 Thucydides, *The Peloponnesian War* 7.84**

Νικίας δ' ἐπειδὴ ἡμέρα ἐγένετο ἤγε τὴν στρατιάν· οἱ δὲ Συρακόσιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι προσέκειντο τὸν αὐτὸν τρόπον πανταχόθεν βάλλοντές τε καὶ κατακοντίζοντες. καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἠπείγοντο πρὸς τὸν Ἀσσίναρον ποταμόν, ἅμα μὲν βιαζόμενοι ὑπὸ τῆς πανταχόθεν προσβολῆς ἰπέων τε πολλῶν καὶ τοῦ ἄλλου ὄχλου, οἴομενοι ῥᾶόν τι σφίσιν ἔσεσθαι, ἦν διαβῶσι τὸν ποταμόν, ἅμα δ' ὑπὸ τῆς ταλαιπωρίας
 5 καὶ τοῦ πιεῖν ἐπιθυμία. ὡς δὲ γίνονται ἐπ' αὐτῷ, ἐσπίπτουσιν οὐδενὶ κόσμῳ ἔτι, ἀλλὰ πᾶς τέ τις διαβῆναι αὐτὸς πρῶτος βουλόμενος καὶ οἱ πολέμιοι ἐπικείμενοι χαλεπὴν ἤδη τὴν διάβασιν ἐποιοῦν· ἀθρόοι γὰρ ἀναγκαζόμενοι χωρεῖν ἐπέπιπτόν τε ἀλλήλοις καὶ κατεπάτου, περὶ τε τοῖς δορατίοις καὶ σκεύεσιν οἱ μὲν εὐθὺς διεφθείροντο, οἱ δὲ ἐμπαλασσόμενοι κατέρρευον. ἐς τὰ ἐπὶ θάτερα τε τοῦ ποταμοῦ παραστάντες οἱ Συρακόσιοι (ἦν δὲ κρημνῶδες) ἔβαλλον ἄνωθεν τοὺς Ἀθηναίους, πίνοντάς
 10 τε τοὺς πολλοὺς ἀσμένους καὶ ἐν κοίλῳ ὄντι τῷ ποταμῷ ἐν σφίσιν αὐτοῖς ταρασσομένους. οἱ τε Πελοποννήσιοι ἐπικαταβάντες τοὺς ἐν τῷ ποταμῷ μάλιστα ἔσφαζον. καὶ τὸ ὕδωρ εὐθὺς διέφθαρτο, ἀλλ' οὐδὲν ἦσσαν ἐπίνετό τε ὁμοῦ τῷ πηλῷ ἡματωμένον καὶ περιμάχητον ἦν τοῖς πολλοῖς.

4. (a) οἱ δὲ ... ἐπιθυμία (lines 1–5). Explain why the Athenians sought to reach the Asinarus River. Support your answer by quoting the Greek text. [4]
- (b) ὡς δὲ γίνονται ... κατέρρευον (lines 5–8). Outline the events when the Athenians reached the river. Quotation of the Greek text is **not** required. [4]
- (c) ἐς τὰ ... ταρασσομένους (lines 8–10). Outline how the Syracusans were able to kill the Athenians. Support your answer by quoting the Greek text. [3]
- (d) οἱ τε Πελοποννήσιοι ... ἔσφαζον (lines 10–11). Outline what the Peloponnesians did. Quotation of the Greek text is **not** required. [2]
- (e) καὶ τὸ ὕδωρ ... τοῖς πολλοῖς (lines 11–12). Identify what befouled the water. Quotation of the Greek text is **not** required. [2]

Turn over

Option C — Tragedy

Extract 5 Sophocles, *Ajax* 44–73

	Ὀδυσσεύς ἦ καὶ τὸ βούλευμ' ὡς ἐπ' Ἀργείοις τόδ' ἦν;
45	Ἀθηνᾶ κἄν ἐξεπράξατ', εἰ κατημέλησ' ἐγώ. Ὀδ. ποίαισι τόλμαις ταῖσδε καὶ φρενῶν θράσει; Ἀθ. νύκτωρ ἐφ' ἑμᾶς δόλιος ὀρμάται μόνος. Ὀδ. ἦ καὶ παρέστη κάπῃ τέρμ' ἀφίκετο; Ἀθ. καὶ δὴ πῖ δισσαῖς ἦν στρατηγίσιν πύλαις. 50 Ὀδ. καὶ πῶς ἐπέσχε χεῖρα μαιμῶσαν φόνου; Ἀθ. ἐγὼ σφ' ἀπείργω, δυσφόρους ἐπ' ὄμμασι γνώμας βαλοῦσα τῆς ἀνηκέστου χαρᾶς, καὶ πρὸς τε ποιίνας ἐκτρέπω σύμμικτά τε 55 ἔνθ' εἰσπεσῶν ἔκειρε πολύκερων φόνον κύκλω ραχίζων· κἀδόκει μὲν ἔσθ' ὅτε δισσοὺς Ἀτρείδας αὐτόχειρ κτείνειν ἔχων, ὅτ' ἄλλοτ' ἄλλον ἐμπίτνων στρατηλατῶν. ἐγὼ δὲ φοιτῶντ' ἄνδρα μανιάσιν νόσοις 60 ὤτρυνον, εἰσέβαλλον εἰς ἔρκη κακά. κᾶπειτ' ἐπειδὴ τοῦδ' ἐλώφησεν πόνου, τοὺς ζῶντας αὐ δεσμοῖσι συνδήσας βοῶν ποιίνας τε πάσας εἰς δόμους κομίζεται, ὡς ἄνδρας, οὐχ ὡς εὔκερων ἄγραν ἔχων, 65 καὶ νῦν κατ' οἴκους συνδέτους αἰκίζεται. δείξω δὲ καὶ σοὶ τήνδε περιφανῆ νόσον, ὡς πᾶσιν Ἀργείοισιν εἰσιδῶν θροῆς. θαρσῶν δὲ μίμνε μηδὲ συμφορὰν δέχου τὸν ἄνδρ'· ἐγὼ γὰρ ὀμμάτων ἀποστρόφους 70 αὐγὰς ἀπείρξω σὴν πρόσοψιν εἰσιδεῖν. οὔτος, σὲ τὸν τὰς αἰχμαλωτίδας χέρας δεσμοῖς ἀπευθύνοντα προσμολεῖν καλῶ· Αἴαντα φωνῶ· στεῖχε δωμάτων πάρος, Αἴαντα φωνῶ· στεῖχε δωμάτων πάρος.

5. (a) ποίαισι ... πύλαις (lines 46–49). Outline how Ajax approached the camp. Support your answer by quoting the Greek text. [4]
- (b) ἐγὼ ... φρουρήματα (lines 51–54). Analyse how Athena stopped Ajax from attacking the leaders. Quotation of the Greek text is **not** required. [2]
- (c) ἔνθ' ... στρατηλατῶν (lines 55–58). Describe Ajax's attack. Support your answer by quoting the Greek text. [4]
- (d) κᾶπειτ' ... αἰκίζεται (lines 61–65). State what Ajax did to the captured animals. Support your answer by quoting the Greek text. [2]
- (e) Translate οὔτος ... πάρος (lines 71–73). [3]

Option C — Tragedy

Extract 6 Sophocles, *Philoctetes* 1004–1028

1005	Φιλοκτήτης ὦ χεῖρες, οἷα πάσχετ' ἐν χρεία φίλης νευράς, ὑπ' ἀνδρὸς τοῦδε συνθηρώμεναι. ὦ μηδὲν ὑγιᾶς μηδ' ἐλεύθερον φρονῶν, οἷ' αὖ μ' ὑπῆλθες, ὡς μ' ἐθηράσω, λαβῶν πρόβλημα σαυτοῦ παῖδα τόνδ' ἀγνώτ' ἐμοί, ἀνάξιον μὲν σοῦ, κατάξιον δ' ἐμοῦ,
1010	ὃς οὐδὲν ἦδει πλὴν τὸ προσταχθὲν ποεῖν, δῆλος δὲ καὶ νῦν ἐστὶν ἀλγεινῶς φέρων οἷς τ' αὐτὸς ἐξήμαρτεν οἷς τ' ἐγὼ 'παθον. ἀλλ' ἢ κακὴ σὴ διὰ μυχῶν βλέπουσ' ἀεὶ ψυχὴ νιν ἀφυῆ τ' ὄντα κού θέλονθ' ὄμως εὖ προυδίδαξεν ἐν κακοῖς εἶναι σοφόν.
1015	καὶ νῦν ἔμ', ὦ δύστηνε, συνδήσας νοεῖς ἄγειν ἀπ' ἀκτῆς τῆσδ', ἐν ἧ με προυβάλου ἄφιλον ἔρημον ἀπολιν, ἐν ζῶσιν νεκρόν. φεῦ.
1020	ὄλοιο· καί σοι πολλάκις τόδ' ηὔξαμην. ἀλλ' οὐ γὰρ οὐδὲν θεοὶ νέμουσιν ἡδύ μοι, σὺ μὲν γέγηθας ζῶν, ἐγὼ δ' ἀλγύνομαι τοῦτ' αὔθ', ὅτι ζῶ σὺν κακοῖς πολλοῖς τάλας, γελῶμενος πρὸς σοῦ τε καὶ τῶν Ἀτρέως διπλῶν στρατηγῶν, οἷς σὺ ταῦθ' ὑπηρετεῖς.
1025	καίτοι σὺ μὲν κλοπῆ τε κἀνάγκη ζυγεῖς ἔπλεις ἄμ' αὐτοῖς, ἐμὲ δὲ τὸν πανάθλιον, ἐκόντα πλεύσανθ' ἐπτὰ ναυσι ναυβάτην, ἄτιμον ἔβαλον, ὡς σὺ φῆς, κείνοι δὲ σέ.

6. (a) ὦ μηδὲν ... ἐμοί (lines 1006–1008). List what Philoctetes accuses Odysseus of doing. Support your answer by quoting the Greek text. [3]
- (b) Write out and scan ὃς ... φέρων (lines 1010–1011). Indicate elisions where necessary. [2]
- (c) ἀλλ' ... σοφόν (lines 1013–1015). Analyse the accusation. Quotation of the Greek text is **not** required. [4]
- (d) ἀλλ' οὐ ... ὑπηρετεῖς (lines 1020–1024). Outline what Philoctetes thinks will occur. Support your answer by quoting the Greek text. [3]
- (e) καίτοι ... ἔβαλον (lines 1025–1028). Analyse the contrast Philoctetes makes. Quotation of the Greek text is **not** required. [3]

Turn over

Option E — Women

Extract 7 Euripides, *Iphigenia at Aulis* 1416–1444

	Ἰφιγένεια	λέγω τάδ' οὐδέν οὐδέν' εὐλαβουμένη. ἢ Τυνδαρίς παῖς διὰ τὸ σῶμ' ἀρκεῖ μάχας ἀνδρῶν τιθεῖσα καὶ φόνους· σὺ δ', ὦ ξένε, μὴ θνήσκε δι' ἐμὲ μηδ' ἀποκτείνης τινά, ἕα δὲ σῶσαι μ' Ἑλλάδ', ἣν δυνώμεθα.
1420	Ἀχιλλεύς	ὦ λῆμ' ἄριστον, οὐκ ἔχω πρὸς τοῦτ' ἔτι λέγειν, ἐπεὶ σοὶ τάδε δοκεῖ· γενναῖα γὰρ φρονεῖς· τί γὰρ τάληθές οὐκ εἴποι τις ἄν; ὅμως δ', ἴσως γὰρ κἂν μεταγνοίης τάδε, ὡς οὖν ἂν εἰδῆς τάπ' ἐμοῦ λελεγμένα, ἐλθῶν τάδ' ὄπλα θήσομαι βωμοῦ πέλας, ὡς οὐκ ἐάσω σ' ἀλλὰ κωλύσων θανεῖν. χρήση δὲ καὶ σὺ τοῖς ἐμοῖς λόγοις τάχα, ὅταν πέλας σῆς φάσγανον δέρης ἴδης. οὔκουν ἐάσω σ' ἀφροσύνη τῇ σῇ θανεῖν· ἐλθῶν δὲ σὺν ὄπλοις τοῖσδε πρὸς ναὸν θεᾶς καραδοκήσω σὴν ἐκεῖ παρουσίαν.
1425		
1430		
	Ἰφ. Κλυ.	μητέρα, τί σιγῇ δακρύοις τέγγεις κόρας; ἔχω τάλαινα πρόφασιν ὥστ' ἀλγεῖν φρένα.
1435	Ἰφ. Κλυ.	παῦσαι· μὲ μὴ κάκιζε· τάδε δέ μοι πιθοῦ. λέγ'· ὡς παρ' ἡμῶν οὐδὲν ἀδικήση, τέκνον.
	Ἰφ.	μήτ' οὖν γε τὸν σὸν πλόκαμον ἐκτέμης τριχός, μήτ' ἀμφὶ σῶμα μέλανας ἀμπίσχη πέπλους.
1440	Κλυ. Ἰφ. Κλυ.	τί δὴ τόδ' εἶπας, τέκνον; ἀπολέσασά σε; οὐ σύ γε· σέσωφμαι, κατ' ἐμὲ δ' εὐκλεῆς ἔση. πῶς εἶπας; οὐ πενθεῖν με σὴν ψυχὴν χρεῶν;
	Ἰφ. Κλυ.	ἦκιστ', ἐπεὶ μοι τύμβος οὐ χωσθήσεται. τί δαί; τὸ θνήσκειν, οὐ τάφος, νομίζεται.
	Ἰφ.	βωμὸς θεᾶς μοι μνήμα τῆς Διὸς κόρης.

7. (a) λέγω ... δυνώμεθα (lines 1416–1420). Outline Iphigenia's command to Achilles. Support your answer by quoting the Greek text. [3]
- (b) Translate ὦ λῆμ' ... τις ἄν (lines 1421–1423). [3]
- (c) Write out and scan ἐλθῶν τάδ' ... θανεῖν (lines 1426–1427). Indicate elisions where necessary. [2]
- (d) ἐλθῶν δὲ ... παρουσίαν (lines 1431–1432). Outline Achilles's plan. Quotation of the Greek text is **not** required. [4]
- (e) μήτ' οὖν ... κόρης (lines 1437–1444). Outline Iphigenia's comments about her death. Support your answer by quoting the Greek text. [3]

Option E — Women**Extract 8 Plato, *Republic* 454d–455a**

οἷον ἰατρικὸν μὲν καὶ ἰατρικὴν τὴν ψυχὴν ὄντα τὴν αὐτὴν φύσιν ἔχειν ἐλέγομεν· ἢ οὐκ οἶει;
ἔγωγε.

ἰατρικὸν δέ γε καὶ τεκτονικὸν ἄλλην;
πάντως που.

5 οὐκοῦν, ἦν δ' ἐγώ, καὶ τὸ τῶν ἀνδρῶν καὶ τὸ τῶν γυναικῶν γένος, ἐὰν μὲν πρὸς τέχνην τινὰ
ἢ ἄλλο ἐπιτήδευμα διαφέρον φαίνεται, τοῦτο δὴ φήσομεν ἐκατέρω δεῖν ἀποδιδόναι· ἐὰν δ' αὐτῶ
τούτῳ φαίνεται διαφέρειν, τῷ τὸ μὲν θῆλυ τίκτειν, τὸ δὲ ἄρρεν ὀχεύειν, οὐδὲν τί πω φήσομεν μᾶλλον
ἀποδεδεῖχθαι ὡς πρὸς ὃ ἡμεῖς λέγομεν διαφέρει γυνὴ ἀνδρός, ἀλλ' ἔτι οἰησόμεθα δεῖν τὰ αὐτὰ
ἐπιτηδεύειν τοὺς τε φύλακας ἡμῖν καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν.

10 καὶ ὀρθῶς γ', ἔφη.

οὐκοῦν μετὰ τοῦτο κελεύομεν τὸν τὰ ἐναντία λέγοντα τοῦτο αὐτὸ διδάσκειν ἡμᾶς, πρὸς τίνα
τέχνην ἢ τί ἐπιτήδευμα τῶν περὶ πόλεως κατασκευῆν οὐχ ἢ αὐτὴ ἀλλὰ ἕτερα φύσις γυναικός τε
καὶ ἀνδρός;

δίκαιον γοῦν.

15 τάχα τοίνυν ἄν, ὅπερ σὺ ὀλίγον πρότερον ἔλεγες, εἴποι ἄν καὶ ἄλλος, ὅτι ἐν μὲν τῷ παραχρῆμα
ἰκανῶς εἰπεῖν οὐ ράδιον, ἐπισκεψαμένῳ δὲ οὐδὲν χαλεπὸν.
εἴποι γὰρ ἄν.

8. (a) οἷον ... ἐλέγομεν (line 1). Outline the speaker's assertion. Quotation of the Greek text is **not** required. [3]
- (b) Translate οὐκοῦν ... ἀποδιδόναι (lines 5–6). [3]
- (c) ἐὰν δ' ... αὐτῶν (lines 6–9). Analyse the argument. Support your answer by quoting the Greek text. [4]
- (d) οὐκοῦν ... ἀνδρός (lines 11–13). State what question Socrates would pose to someone who objects. Support your answer by quoting the Greek text. [2]
- (e) τάχα τοίνυν ἄν ... χαλεπὸν (lines 15–16). Analyse what someone might say in response to Socrates's argument. Quotation of the Greek text is **not** required. [3]

Turn over

Option G — Barbarians

Extract 9 Aeschylus, *Persae* 189–214

... παῖς δ' ἐμὸς μαθῶν
 190 κατεῖχε κάπρᾶνεν, ἄρμασιν δ' ὕπο
 ζεύγνυσιν αὐτῶ καὶ λέπαδν' ἐπ' αὐχένων
 τίθησι. χῆ μὲν τῆδ' ἐπυργοῦτο στολῆ
 ἐν ἠνίασί τ' εἶχεν εὐαρκτον στόμα,
 ἢ δ' ἐσφάδαζε, καὶ χεροῖν ἔντη δίφρου
 195 διασπαράσσει καὶ ξυναρπάζει βία
 ἄνευ χαλινῶν καὶ ζυγὸν θραύει μέσον.
 πίπτει δ' ἐμὸς παῖς, καὶ πατὴρ παρίσταται
 Δαρεῖος οἰκτεῖρων σφε· τὸν δ' ὅπως ὄρᾳ
 Ξέρξης, πέπλους ρήγνυσιν ἀμφὶ σώματι.
 200 καὶ ταῦτα μὲν δὴ νυκτὸς εἰσιδεῖν λέγω.
 ἐπεὶ δ' ἀνέστην καὶ χεροῖν καλλιρρόου
 ἔψαυσα πηγῆς, σὺν θυηπόλῳ χερὶ
 βωμὸν προσέστην, ἀποτρόποισι δαίμοσιν
 θέλουσα θῦσαι πέλανον, ὧν τέλη τάδε.
 205 ὄρῳ δὲ φεύγοντ' αἰετὸν πρὸς ἐσχάραν
 Φοῖβου· φόβῳ δ' ἄφθογγος ἐστάθην, φίλοι·
 μεθύστερον δὲ κίρκον εἰσορῶ δρόμῳ
 πτεροῖς ἐφορμαίνοντα καὶ χηλαῖς κάρᾳ
 τίλλονθ'· ὁ δ' οὐδὲν ἄλλο γ' ἢ πτήξας δέμας
 210 παρεῖχε. ταῦτ' ἔμοιγε δείματ' εἰσιδεῖν,
 ὑμῖν δ' ἀκούειν. εὖ γὰρ ἴστε, παῖς ἐμὸς
 πράξας μὲν εὖ θαυμαστὸς ἂν γένοιτ' ἀνήρ,
 κακῶς δὲ πράξας, οὐχ ὑπεύθυνος πόλει,
 σωθεὶς δ' ὁμοίως τῆσδε κοιρανεῖ χθονός.

9. (a) παῖς δ' ἐμὸς ... τίθησι (lines 189–192). Outline what the young man did to the women in Atossa's dream. Support your answer by quoting the Greek text. [3]
- (b) χῆ μὲν ... μέσον (lines 192–196). Outline how the women reacted. Quotation of the Greek text is **not** required. [4]
- (c) Write out and scan Δαρεῖος ... σώματι (lines 198–199). Indicate elisions where necessary. [2]
- (d) ἐπεὶ δ' ... τάδε (lines 201–204). Outline what Atossa intended to do at the altar. Quotation of the Greek text is **not** required. [3]
- (e) ὄρῳ δὲ ... παρεῖχε (lines 205–210). Analyse Atossa's vision. Quotation of the Greek text is **not** required. [3]

Option G — Barbarians

Extract 10 Herodotus, *Histories* 2.41

τῶν εἵνεκα οὔτε ἀνήρ Αἰγύπτιος οὔτε γυνή ἄνδρα Ἑλληνα φιλήσειε ἂν τῷ στόματι, οὐδὲ μαχαίρῃ ἀνδρὸς Ἑλληνος χρήσεται οὐδὲ ὀβελοῖσι οὐδὲ λέβητι, οὐδὲ κρέως καθαροῦ βοῶς διατετμημένου Ἑλληνικῇ μαχαίρῃ γεύσεται. θάπτουσι δὲ τοὺς ἀποθνήσκοντας βοῦς τρόπον τόνδε· τὰς μὲν θηλέας ἐς τὸν ποταμὸν ἀπιεῖσι, τοὺς δὲ ἔρσενας κατορύσσουσι ἕκαστοι ἐν τοῖσι προαστείοισι, τὸ κέρας 5 τὸ ἕτερον ἢ καὶ ἀμφοτέρω ὑπερέχοντα σημηίου εἵνεκεν· ἐπεὰν δὲ σαπῆ καὶ προσίῃ ὁ τεταγμένος χρόνος, ἀπικνέεται ἐς ἐκάστην πόλιν βάρις ἐκ τῆς Προσωπίτιδος καλυμένης νήσου. ἢ δ' ἔστι μὲν ἐν τῷ Δέλτα, περίμετρον δὲ αὐτῆς εἰσὶ σχοῖνοι ἑννέα. ἐν ταύτῃ ὧ τῇ Προσωπίτιδι νήσῳ ἔνεισι μὲν καὶ ἄλλαι πόλεις συχναί, ἐκ τῆς δὲ αἰ βάριες παραγίνονται ἀναιρησόμεναι τὰ ὅστέα τῶν βοῶν, οὔνομα τῇ πόλι Ἀτάρβηχης, ἐν δ' αὐτῇ Ἀφροδίτης ἱερὸν ἅγιον ἴδρυται. ἐκ ταύτης τῆς πόλιος πλανῶνται 10 πολλοὶ ἄλλοι ἐς ἄλλας πόλεις, ἀνορύξαντες δὲ τὰ ὅστέα ἀπάγουσι καὶ θάπτουσι ἐς ἓνα χῶρον πάντες, κατὰ ταῦτα δὲ τοῖσι βουσί καὶ τᾶλλα κτήνεα θάπτουσι ἀποθνήσκοντα· καὶ γὰρ περὶ ταῦτα οὕτω σφινενομοθέτηται· κτείνουσι γὰρ δὴ οὐδὲ ταῦτα.

10. (a) Translate τῶν εἵνεκα ... γεύσεται (lines 1–3). [3]
- (b) θάπτουσι ... εἵνεκεν (lines 3–5). Outline how cattle are buried. Support your answer by quoting the Greek text. [4]
- (c) ἀπικνέεται ... ἑννέα (lines 6–7). List **two** details about Prosopitis. Support your answer by quoting the Greek text. [2]
- (d) ἐν ταύτῃ ... ἴδρυται (lines 7–9). State for what Atarbakhis is known, according to Herodotus. Quotation of the Greek text is **not** required. [3]
- (e) ἐκ ταύτης ... πάντες (lines 9–10). Outline what the boats from Atarbakhis do. Support your answer by quoting the Greek text. [3]

Disclaimer:

Texts used in IB language assessments are taken from authentic, third-party sources. The views expressed within them belong to their individual authors and do not necessarily reflect the views of the IB.

References:

- Extract 1** Homer, n.d. *Odyssey*. [online] Available at: <http://www.perseus.tufts.edu/hopper/text?doc=Perseus%3Atext%3A1999.01.0135%3Abook%3D22%3Acard%3D170> [Accessed 1 July 2022].
- Extract 2** Homer, n.d. *Odyssey*. [online] Available at: <http://www.perseus.tufts.edu/hopper/text?doc=Perseus%3Atext%3A1999.01.0135%3Abook%3D22%3Acard%3D430> [Accessed 1 July 2022].
- Extract 3** Thucydides, n.d. *The Peloponnesian War*. [online] Available at: <https://archive.org/details/1526thoukydidesm00thucuoft/page/187/mode/2up> [Accessed 21 July 2022].
- Extract 4** Thucydides, n.d. *The Peloponnesian War*. [online] Available at: <https://archive.org/details/1526thoukydidesm00thucuoft/page/188/mode/2up> [Accessed 21 July 2022].
- Extract 5** Sophocles, n.d. *Ajax*. [online] Available at: <http://www.perseus.tufts.edu/hopper/text?doc=Perseus%3Atext%3A1999.01.0183%3Acard%3D36> [Accessed 1 July 2022].
- Extract 6** Sophocles, n.d. *Philoctetes*. [online] Available at: <http://www.perseus.tufts.edu/hopper/text?doc=Perseus%3Atext%3A1999.01.0193%3Acard%3D1004> [Accessed 1 July 2022].
- Extract 7** Euripides, n.d. *Iphigenia in Aulis*. [online] Available at: <http://www.perseus.tufts.edu/hopper/text?doc=Perseus%3Atext%3A1999.01.0107%3Acard%3D1402> [Accessed 1 July 2022].
- Extract 8** Plato, n.d. *Republic*. [online] Available at: <http://www.perseus.tufts.edu/hopper/text?doc=Perseus%3Atext%3A1999.01.0167%3Abook%3D5%3Asection%3D454d> [Accessed 1 July 2022].
- Extract 9** Aeschylus, n.d. *Persians*. [online] Available at: <http://www.perseus.tufts.edu/hopper/text?doc=Perseus%3Atext%3A1999.01.0011%3Acard%3D176> [Accessed 1 July 2022].
- Extract 10** Herodotus, n.d. *Histories*. [online] Available at: <http://www.perseus.tufts.edu/hopper/text?doc=Perseus%3Atext%3A1999.01.0125%3Abook%3D2%3Achapter%3D41%3Asection%3D1> [Accessed 1 July 2022].